

BUTLLETÍ CULTURAL NÚM. 136 MARÇ-ABRIL 2008

EDITORIAL

Elena Martínez i Castro

Cap de la secció de Ciències de la Salut

La fibromiàlgia ha esdevingut en els darrers anys un problema sanitari i social de primera magnitud. Algunes de les raons que poden explicar aquesta situació són l'alta prevalença del procés en la població general adulta, l'insuficient coneixement de les causes i els mecanismes que la produeixen, l'absència de tractament curatiu, o l'alt grau d'insatisfacció en abordar-la, tant per part del pacient com dels professionals.

La fibromiàlgia és una síndrome caracteritzada per dolor crònic generalitzat que predomina als músculs, a les zones de tendons i bosses, i al raquis.

Aquesta simptomatologia sol anar acompanyada d'altres molèsties, com ara cansament, trastorns del son, ansietat i graus variables de depressió associada. Altres símptomes que sovint apareixen són cefalea, colon irritable,

Fibromiàlgia

regles doloroses, dolor mandibular, molèsties orofaríngees... La clínica sol ser d'aparició progressiva, en ocasions amb un inici coincident amb una situació estressant, tant física (infecció, accident...) com psicològica (relació familiar, assetjament laboral...). La vivència del dolor i de l'alteració de l'estat general pot ser molt intensa i respon malament als diferents tractaments. La discapacitat que aquesta simptomatologia provoca és variable; va des de pacients que fan vida pràcticament normal fins a pacients que no són capaços de conciliar vida personal i laboral, i es considera un factor de gravetat la coexistència amb ansietat i depressió.

Malgrat no conèixer l'etiologia d'aquest procés, hi ha proves que l'estrès crònic mantingut en persones susceptibles pot donar lloc a anomalies en el processament dels senyals sensitius a nivell del sistema nerviós central i perifèric, amb una amplificació i generalització del dolor.

La base en el tractament de la fibromiàlgia és un diagnòstic acurat i fet el més precoçment possible. És imprescindible la col·laboració del pacient en un intent de trencar o minimitzar els factors desencadenants i/o agreujadors del procés. El tractament s'ha de basar en la millor evidència científica disponible sobre cada una de les diferents modalitats terapèutiques existents. Els principis bàsics del tractament són el coneixement que el pacient adquireixi sobre la seva malaltia, el tractament farmacològic, la realització diària d'exercici físic moderat i el tractament psicològic amb control i gestió de les emocions.

El metge de capçalera ocupa el primer lloc dintre del sistema sanitari en la detecció del mal i en el seguiment longitudinal del pacient. Contacta amb altres professionals i hi estableix derivacions puntuals per confirmar diagnòstic o per al control d'una simptomatologia específica i, també, manté les relacions amb els serveis socials i les associacions de malalts.

L'interès que aquesta problemàtica genera en la comunitat sanitària d'Andorra es va fer palès en una darrera jornada científica, l'octubre del 2007, organitzada pel Col·legi de Metges (COMA), conjuntament amb l'Associació de Metges d'Atenció Primària (AMAP) amb el patrocini de Crèdit Andorrà i el suport del ministeri de Salut, el Ser-

SUMARI

PERFIL DEL CONFERENCIANT
Josep Rivera i Aranda

CONVENIS
Signatura del conveni Obra Cultural
de l'Alguer-SAC

PERFIL DELS CONFERENCIANTS
Jordi Ojeda i Rodríguez,
i Francesc Solé i Parellada

EXPOSICIÓ I CONFERÈNCIA
a La Massana Còmic

ACTIVITATS A L'UCE
Taller de Gravat

COMENTARI DE CONFERÈNCIES
Sobre la conferència del
Dr. Salvador Giner,
"El present i el futur de les
acadèmies científiques",
per Antoni Pol i Solé

AGENDA DE LA SAC

Elena Martínez Castro, Jordi Carbonell, Meritxell Fiter i Antonio Leal, durant l'acte

vei d'Atenció Sanitària (SAAS) i la Societat Andorrana de Ciències (SAC).

El Dr. Jordi Carbonell Abelló, cap del servei de reumatologia de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS) de Barcelona, president del centre científic de la Fundació de la Fibromiàlgia de Catalunya (FFC) i assessor sobre la matèria de la Generalitat i del Col·legi de Metges de Barcelona, va fer una descripció completa

i pràctica sobre la fibromiàlgia seguida d'un debat força enriquidor, en què també va destacar la presència i la col·laboració del servei mèdic de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS). L'endemà es va constituir un grup de treball i es van elaborar unes recomanacions per a la pràctica clínica en la fibromiàlgia, actualment ja consensuades amb la resta de facultatius, el ministeri de Salut i la CASS.

Un altre projecte, ja en vies de completar-se formalment, és el Programa educatiu multidisciplinari de la fibromiàlgia (PEMF), que ha nascut de la necessitat d'oferir una resposta concreta i consensuada a Andorra, sabedors com som que la pedra angular del tractament és el coneixement de la malaltia per part del pacient. Es tracta d'un treball en equip en què s'inclou la figura del metge especialista (rehabilitació, reumatòleg), del metge de capçalera, del personal sanitari qualificat (fisioterapeutes, psicòlegs), treballadors socials i associacions de malalts. La finalitat bàsica del PEMF és potenciar l'autocura mitjançant programes educatius que combinen la part teòrica amb tècniques d'exercici físic, d'higiene postural, de relaxació... El mes d'agost del 2007 es va dur a terme una experiència pilot que va permetre una primera valoració i corroborar els beneficis del tractament. En un futur proper, un cop finalitzats els debats amb el ministeri, el SAAS i la CASS, serà una eina per oferir des de la consulta dels metges implicats en el tractament de la fibromiàlgia.

PERFIL DEL CONFERENCIANT

Josep Rivera i Aranda

Llicenciat en ciències físiques per la Universitat de Barcelona el 1962, es va doctorar en ciències físiques per la mateixa universitat de Barcelona i per la Universitat de París el 1969. Aquell mateix any va esdevenir col·laborador científic a l'Institut de química orgànica aplicada del CSIC a Barcelona. Durant tots aquests anys ha centrat les seves investigacions en l'estudi de les dioxines i altres contaminants halogenats mitjançant l'espectrometria de masses d'alta resolució en diverses matrius, com ara productes destinats al consum humà, matrius biològiques i matrius ambientals. En l'actualitat és el professor d'Investigació i cap del departament d'eco-

tecnologies de l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, dependent del Consell Superior d'Investigacions Científiques.

Ha publicat més de 200 articles científics dels quals més de 150 en revistes de reconegut prestigi internacional. Ha completat aquesta tasca de publicació com a autor de 18 capítols de diferents llibres i ha participat en nombrosos congressos internacionals i nacionals.

Ha participat en nombrosos projectes d'investigació, finançats tant per organismes públics com privats, entre els quals destaquen diferents departaments de la Generalitat de Catalunya, l'Agència Catalana de Residus, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, l'Agència Catalana de l'Aigua, diferents ministeris de l'Estat espanyol, la Universitat del País Basc, la fundació Universitat Empresa de les Illes Balears, la Junta de Andalucía, la Fundació Agbar, l'Instituto de la Salud

Pública de la Comunidad de Madrid i el ministeri de Salut i Benestar del Govern d'Andorra.

A part d'aquests dilatats mèrits, destaca també que és coinventor de dues patents i que ha dirigit cinc tesis doctorals.

Signatura del conveni

Obra Cultural de l'Alguer-SAC

Carlo Sechi, president de l'OCA i Àngels Mach presidenta de la SAC durant la signatura, en presència del poeta Antoni Canu i amb les col·leccions de llibres de les dues entitats.

Carlo Sechi, Conxita Marsol, Assumpció Miñambres, Juli Minoves, Àngels Mach, Gabriel Dallerès, Gerard Claret i Pere Canturri després del lliurament del premi Carlemany, davant del teatre municipal de l'Alguer.

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE

OBRA CULTURAL

Societat Andorrana de Ciències

REUNITS

D'una banda, el Sr. Carlo Sechi, en nom i representació de l'Obra Cultural de l'Alguer, amb domicili al carrer Arcaïno nº 44 de l'Alguer 07041.

I de l'altra, la Sra. Àngels Mach i Bach, en nom i representació de la Societat Andorrana de Ciències, amb domicili al Centre Cultural La Llobarda, C/ Mossèn Cirio Verdaguier 4 d'Andorra la Vella AD200.

MANIFESTEN

- I. Que l'Obra Cultural de l'Alguer és una institució que té per objecte la recuperació de la cultura pròpia en el seu sentit més ampli.
- II. Que una de les finalitats de l'Obra Cultural de l'Alguer és la d'impulsar la relació i col·laboració amb altres institucions que tinguin interès per compartir i divulgar coneixements dins del territori de llengua i cultura catalana.
- III. Que la Societat Andorrana de Ciències és una associació científica i cultural amb la finalitat de divulgar el coneixement acadèmic i enriquir i fomentar la recerca dins del Principat d'Andorra.
- IV. Que de voluntat de l'Obra Cultural de l'Alguer i de la Societat Andorrana de Ciències, realitzar relacions d'intercanvi i cooperació cultural.
- V. Que les dues entitats són conscients de la necessitat de col·laborar per poder assolir nous resultats en el desenvolupament i dinamització cultural dins de l'àmbit dels països catalans on què es troben.

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE

OBRA CULTURAL

Societat Andorrana de Ciències

CONVENEN

I per això,

- Primer.** Les dues institucions es comprometen a informar-se dels programes d'activitats que desenvolupin anualment, així com a la seva divulgació.
- Segon.** Les dues institucions promouran la col·laboració i participació en les activitats que organitzin individualment o conjuntament.
- Tercer.** Es treballarà per tal de possibilitar intercanvis culturals entre els dos territoris.
- Quart.** Les dues institucions es comprometen a l'enviament de publicacions i material divulgatiu d'elaboració pròpia.
- Cinquè.** Cada entitat es constitueix en la representant de l'altra, i fomentarà el seu coneixement, en els respectius territoris.

I en prova de conformitat, signen el present document per duplicat i a un sol efecte.

Carlo Sechi
President Obra Cultural de l'Alguer
L'Alguer, 15 de setembre del 2007

Àngels Mach i Bach
Presidenta Societat Andorrana de Ciències
Andorra, 15 de setembre del 2007

Perfil dels conferenciants

Breu currículum dels professors responsables del projecte

En el marc de la càtedra Unesco de tècnica i cultura de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Jordi Ojeda Rodríguez i Francesc Solé Parellada, professors del departament d'Organització d'Empreses, dirigeixen el projecte d'investigació anomenat

Còmics, ciència i tecnologia.

Francesc Solé i Parellada

És doctor enginyer industrial per la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), llicenciat en ciències econòmiques per la Universitat de Barcelona (UB) i catedràtic d'organització d'empreses.

En l'àmbit acadèmic, és professor de l'UPC des de l'any 1971, on ha impartit la docència en el camp de l'economia i de l'organització d'empreses.

Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic per la Generalitat de Catalunya i doctor *honoris causa* per la UEEB.

Ha escrit nombrosos llibres i articles sobre desenvolupament regional en el camp de la política industrial i tecnològica, la formació i creació d'empreses, i gestió d'universitats. En l'àmbit de la gestió de la universitat ha estat director de l'Institut de Cièn-

cies de l'Educació de l'UPC, director del departament d'Organització d'Empreses i vicerector.

Actualment és vicepresident de la fundació Coneixement i Desenvolupament i director del programa Innova, de la càtedra Unesco de direcció d'universitat de l'UPC i del Parc Tecnològic i de la Innovació de l'UPC. Va ser president del jurat del Premi Innovadors de la OIE 2007.

Jordi Ojeda i Rodríguez

És doctor enginyer industrial i màster en producció automatitzada i robòtica per la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). És director de formació de la Fundació CIM, on ha treballat en la realització i direcció de

diferents projectes per a empreses en àmbits com la supervisió i el control d'instal·lacions, l'automatització de processos, la inspecció automatitzada de peces utilitzant la visió per ordinador i la gestió de la producció.

En l'àmbit acadèmic, actualment és professor del departament d'Organització d'Empreses de l'UPC, en l'especialitat d'organització industrial, la logística i els mètodes quantitius de gestió, i imparteix classes a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (Etsuib).

En l'àmbit de la recerca, és membre de l'Institut d'Organització i Control de Sistemes Industrials de l'UPC, en la divisió d'enginyeria d'organització industrial i logística, on realitza la seva activitat d'investigació en el projecte d'organització del temps de treball, en concret en l'optimització de la gestió dels horaris dels treballadors. És soci fundador de l'empresa Racional Time, especialitzada en l'organització del temps de treball.

Fars de paper: la llum dels còmics

Per Jordi Ojeda i Rodríguez
i Francesc Solé i Parellada

El juny del 2007 es va inaugurar a Santander l'exposició *Faros de paper, la lluz de los cómics*, organitzada per l'Autoritat Portuària de Santander. L'encàrrec que havíem rebut va ser exposar vinyetes que incorporessin imatges de fars, per mostrar la particular visió de diferents autors de còmics.

Els fars són construccions singulars concebuts per ajudar els navegants, ja que els dona la confiança que la seva llum els indicarà el camí correcte en la travessa. En el moment de batejar l'exposició, ens va semblar adequat realitzar una comparació de la tasca d'un far amb la lectura de tebeos. En el diccionari apareix la següent accepció de far: "Allò que dona llum en un assumpte, allò que serveix de guia a la intel·ligència o a la conducta". Aquest significat ens va permetre realitzar un modest homenatge a la contribució de la historieta en el nostre procés de maduresa.

És que, en certa manera, els còmics ens il·luminen. És innegable reconèixer la influència que tenen en l'etapa de les primeres lectures, en la nostra adolescència i, per què no, en la nostra edat adulta. Està demostrat que la lectura d'histories fomenta el desenvolupament de les capacitats cognitiva i creativa, en augmentar l'habilitat de sintetitzar i d'abstreure, d'associar idees i conceptes. Sense aquestes lectures, senzillament, seríem diferents.

Nombrosos artistes de diferents disciplines han reflectit en les seves obres la imatge dels fars, i bona prova d'això és el material exposat al centre d'art Faro Cabo Mayor de Santander. Amb l'ànim d'enriquir aquesta diversitat, començarem la recerca d'obres i vinyetes per a les nostres col·leccions, amb l'ajut de diferents autors i editorials que van col·laborar en el projecte des del principi.

Veritablement no hi ha una gran quantitat de publicacions gràfiques en què el motiu principal sigui l'univers farer. En la recerca de la documentació vam identificar clarament dos tipus de còmics: per

un costat, aquells en què la història transcorria en un far, i per l'altre, aquells en què en alguna vinyeta apareixia la imatge d'un far, que, òbviament, va resultar el més nombrós.

En el primer cas, la selecció que presentem en la mostra són veritables joies creatives que ens presenten torrers com a persones fetes pel mar, que transmeten la sensació d'haver viscut de forma sorprenent i intensa. Hem trobat obres d'autors consagrats i de principiants audaçs, autors de diferents països, de diferents èpoques, amb fars de diferents llocs, reals i imaginaris. La selecció de vinyetes amb les persones que habiten als fars és també un apunt de la nostra admiració per la seva tasca i entossudiment.

Alguns dels títols trobats amb el far com a protagonista són: *El Faro*, *El condenado del faro*, *Trazo de tiza* i l'adaptació del llibre de Jules Verne *El faro del fin del mundo*, realitzada per l'editorial Bruguera a principi dels setanta en la seva cèlebre col·lecció d'adaptació de joies literàries. També destaquem una història curta de Víctor Mora, de principi dels setanta, magistralment dibuixada per Luis García i publicada en la recopilació *Crónicas del sin nombre*. El relat mostra una bella història d'amor d'un escriptor famós convertit en farer d'una torre situada en un asteroide a l'espai, un lloc distant i aïllat, perillós per a les naus, que acaben xocant contra les roques disperses per l'espai. Dibuix hiperrealista d'una paràbola temporal per a una professió abocada a la soledat i el sacrifici.

A Europa, sense cap mena dubte és la cultura francòfona del còmic on l'àlbum té la seva màxima esplendor, amb col·leccions i personatges universals molt coneguts. Hem trobat algun títol farer, com la recent publicació *Tres destellos blancos*, títol que fa referència precisament a la seqüència que emet el far, protagonista directe de la història, ja que narra les vicissituds d'un enginyer a principi del segle XX que té l'encàrrec de construir una torre en un petit illot prop de la costa. També destaquem les obres *Le fantôme de Ploumanach* i *Les phares*

EXPOSICIÓ i CONFERÈNCIA

de *l'épouvante*, ambientades en llocs reals; la sèrie *Le bateau feu*, que representa una història d'intriga amb un vaixell far de protagonista, i l'obra de misteri i assassinats *Meurtre dans le phare*. Del fenomen manga vam escollir l'obra *Uzumaki: el faro negro*, un còmic de terror amb un far assassí.

La imatge d'un far en una vinyeta d'un port o com a element aïllat apareix sovint en nombroses obres. Per a l'exposició es van seleccionar imatges de personatges tan populars com Astérix, Tintín, Lefranc, Freddy Lombard o XIII, tots corresponents a l'escola francobelga i de diferents gèneres.

Més proper a nosaltres, hem seleccionat instants divertits com els de *Mortadel·lo i Filemó*, obra del genial Ibáñez, o surrealistes com *Bardín*, de Max, obra que ha obtingut el Premi nacional de la historieta 2007.

També s'ha seleccionat una vinyeta dels dibuixants murcians Juan Álvarez i Jorge Gómez, autors del còmic *Puerto de Málaga*, amb la intenció de destacar l'experiència de diferents autoritats portuàries del nostre país, que han apostat per editar un còmic que mostri l'evolució històrica i la contribució al desenvolupament territorial, i que han utilitzat el potencial pedagògic de la historieta per arribar al públic infantil i juvenil.

En el llibre editat amb motiu de l'exposició es recullen vora de vuitanta obres diferents i més de cent autors, entre dibuixants i guionistes. En la nostra selecció final de vinyetes no hem pretès cenyir-nos exclusivament ni a les obres més reconegudes ni als autors més populars. Ni tan sols a la nostra llista íntima de favorits. El resultat final és conseqüència d'un procés intens de recerca i selecció, en què hem tractat de trobar un equilibri entre el local i el global, però també entre els diferents gèneres, tècniques i èpoques.

"Els valors del mar en vinyetes"

Amb motiu de la mostra *Fars de paper: la llum dels còmics*, en la XII edició de La Massana Còmic, els seus comissaris impartiran la conferència *Els valors del mar en vinyetes*

En la conferència es realitzarà una descripció visual, utilitzant les vinyetes de diferents obres per il·lustrar els valors propis i específics de la gent del mar. Es denomina *valors* el conjunt de pautes

que la societat estableix per a les persones en les seves relacions socials. Quan coincidim en dir que *algú obra correctament*, en realitat estem acceptant i compartint els mateixos valors morals, que en termes filosòfics es consideren, tradicionalment, els següents: llibertat, felicitat, honestat, humilitat, amor, pau, respecte, responsabilitat, senzillesa, tolerància social, unitat, ajuda, amistat, caritat, justícia i fidelitat.

En el cas de la gent de mar, el seu comportament peculiar configura una font d'identitat i de diferenciació pròpies, específiques d'aquesta comunitat. Es manifesten d'una forma particular que s'expressa i que constitueix en el seu conjunt una vertadera cultura marítima, cosa que permet als seus membres reconèixer-se, comunicar-se i entendre's entre ells. Comprèn un conjunt molt ampli i amagat de valors, creences, normes i compromisos, no directament observables però que es poden desprendre de la manera com les persones expliquen i justifiquen el seu comportament.

Un comportament segurament influenciat per les condicions en les quals es desenvolupa la seva activitat. No hem d'oblidar que la finalitat darrera d'un navegant és assegurar l'estabilitat del viatge i la consecució dels objectius, que són arribar a port, superar les permanents crisis de màquines o les tempestes i perills del mar. Aquest tipus de vida professional és més ric en aquestes exigències extremes que les feines normals que podem desenvolupar a terra, i influeix directament en el comportament peculiar de la gent de mar.

La percepció global del conjunt de les seves experiències la solen expressar en una visió particular del món. Transmeten una visió utòpica de les fronteres i dels límits, que no són necessàriament les de la gent de terra endins, i se situen més propers als aspectes qualitius que no als materials, cosa que els dóna un sentit ampli de llibertat i d'aventura i que moltes vegades en el món de l'art (literatura, cinema, novel·les gràfiques...) s'ha representat amb aforismes contundents.

Jordi Ojeda Rodríguez
i Francesc Solé Parellada

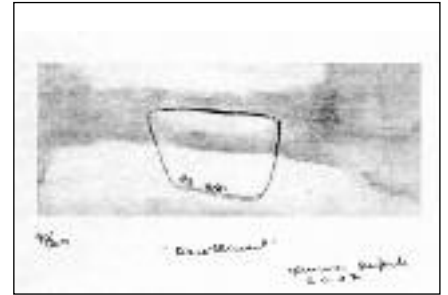
Càtedra Unesco de tècnica i cultura de
la Universitat Politècnica de Catalunya

Imatges del taller de gravat

Un any més des de l'inici del taller de gravat a la UCE, a l'any 2001, ha estat un dels tallers que més èxit de públic i d'obra ha assolit. Gemma Rufach, que el dirigeix, l'ha animat durant tots aquests anys ensenyant cada any l'aplicació d'una nova tècnica: linografia, xilografia, gravat d'ex-libris, gravat calco-gràfic i l'aiguafort, i s'ha incorporat plenament a la programació de la Universitat Catalana d'Estiu pels seus propis mèrits.

Aquest passat Nadal novament, Gemma Rufach ens va enviar per als socis de la SAC un gravat original, signat i numerat, amb un tiratge de 300 exemplars, que s'ha fet arribar a cada soci. Agraïm des d'aquest butlletí a l'autora la seva gentilesa que a més ha fet constar en la imatge el 25è aniversari de la SAC que celebrem enguany.

Gravat de Nadal 2007

El present i futur de les acadèmies científiques

Per Antoni Pol i Solé

El perquè de l'Institut d'Estudis Catalans, la seva història i el seu sentit avui fou el tema de la conferència que el seu president, Salvador Giner, ens va presentar amb detall i passió el 19 d'abril del 2007, 100 anys després de la seva fundació pel president de la Diputació de Barcelona Prat de la Riba.

L'acadèmia científica per excel·lència de l'àmbit lingüístic català vol ser més present entre la societat i els territoris que el conformen a través de les tecnologies, de delegacions territorials i del prestigi internacional.

Salvador Giner, president de l'IEC i Salvador Alegret, vicepresident de l'IEC, parlant amb el ministre Juli Minoves

Des de l'any 1922 pertany a la Unió Acadèmica Internacional, creada el 1919.

Si una llengua expressa una determinada visió del món, aquesta visió no es produeix si no existeix coneixement, i aquest coneixement no es desenvolupa sense el suport d'una institució superior que el recull, el reconeix, el fomenta, li dóna suport i el difon, malgrat que les vicissituds polítiques de Catalunya al segle XX, amb persecucions i atacs, l'han

dut a patir la clandestinitat, apartat del seu funcionament normal.

Entre tots hem d'aconseguir –sumant el fet plurinacional i pluriterritorial en què s'emmarca l'àmbit lingüístic i cultural català– preservar, enfortir i fer nostre l'Institut d'Estudis Catalans. Andorra necessita l'Institut d'Estudis Catalans com a àmbit acadèmic científic superior independent, i l'Institut d'Estudis Catalans ha de tenir seu en l'únic estat del món amb el català com a llengua oficial.

Cicle de conferències 2008:
2225 anys des dels andosins

Dimarts 1 d'abril del 2008

Conferència
Les dioxines, mites i realitats
a càrrec de Josep Rivera i Aranda, professor d'investigació i director del laboratori de dioxines de l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals J. Pascual Vila, del CSIC (Consell Superior d'Investigacions Científiques).

A les 8 del vespre a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguer 4, Andorra la Vella
En col·laboració amb la Societat Catalana de Química
Amb el suport del ministeri del Portaveu, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats, i del comú d'Andorra la Vella

Dimecres 23 d'abril del 2008

Diada de Sant Jordi
Acte unitari d'Àgora Cultural del Principat d'Andorra a la fira del llibre.
Venda de la litografia 2008 i de llibres de les entitats a la parada.

Divendres 25 d'abril del 2008

Inauguració de la 12 edició de La Massana Còmic a la sala La Closeta, la Massana

Dissabte 26 d'abril del 2008

Conferència
Els fars de paper: la llum dels còmics
a càrrec dels enginyers Jordi Ojeda i Rodríguez i Francesc Solé i Parellada.
A les 6 de la tarda, en el marc de l'exposició en la 12a edició de La Massana Còmic.

Divendres 6 i dissabte 7 de juny del 2008

3s Debats de recerca a Andorra: "La recerca biomèdica i la salut"
Amb el suport del departament de Recerca i Innovació del ministeri del Portaveu, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats i de Banc Internacional i Banca Mora

Data pendent de concretar

Joan Baptista Xuriguera i Parramona: un intel·lectual per descobrir
a càrrec de Josep Camps i Arbós, doctor en llengua i literatura catalanes i professor a l'IES La Serra de Mollerussa, i del seu fill Pau Xuriguera i Solà, en el marc de l'exposició de la seva obra